

17 SEPTEMBER 2025

Det ABB-drivna forskningsprojektet EXPLAIN vinner prestigefyllt innovationspris inom AI

- ABB Corporate Research i Sverige och Tyskland tilldelas ITEA Award of Excellence för innovation inom AI-transparens och industriellt samarbete
- Det europeiska forskningsprojektet EXPLAIN har utvecklat förklarbar och användarvänlig AI för processindustrin
- Projektet är ett samarbete mellan partners i Sverige, Tyskland och Nederländerna

ABB:s forskningscenter i Sverige, med bas i Västerås, och ABB:s forskningscenter i Tyskland tilldelades det prestigefyllda ITEA Award of Excellence 2025 inom kategorin Innovation vid en ceremoni i Portugal den 16 september 2025. Priset uppmärksammar det internationella EU-finansierade forskningsprojektet EXPLAIN, där ABB samarbetade med partners från tre länder för att utveckla banbrytande metoder som gör artificiell intelligens (AI) transparent, pålitlig och lättförståelig för slutanvändare inom processindustrin.

Som en del av projektet har ABB:s forskningscenter visat sin förmåga att hantera komplexa AI-teknologier, vilket understryker potentialen att omvandla avancerad forskning till effektiva lösningar för industriella partners i framtiden.

Genom att kombinera banbrytande AI-forskning med starkt industriellt samarbete har projektet visat hur människocentrerad och förklarbar AI (XAI) kan ge operatörer och experter möjlighet att lita på, interagera med, och till och med ge återkoppling till AI-system. Detta tillvägagångssätt säkerställer att AI blir en pålitlig och intuitiv del av den dagliga verksamheten – inte bara en teknisk innovation, utan ett praktiskt verktyg för verklighetsbaserat beslutsfattande inom industrin.

ABB-drivna användningsfall, utvecklade inom EXPLAIN-konsortiet och validerade tillsammans med industriella partners, har tagit förklarbar AI in i verklig drift:

Inom gruvindustrin har ABB arbetat nära Boliden för att designa och göra pilotprojekt med AI-lösningar för flotationsprocesser, med målet att uppnå högre harmonisering och effektivitet. "Genom att involvera branschexperter genom hela utvecklingsprocessen har EXPLAIN levererat konkreta resultat", säger Rasmus Tammia, Program Manager AI, Boliden. "Projektet har på ett nytt sätt visat hur AI kan tillämpas inom industrin – och vi ser fram emot att ta insikterna vidare."

Inom papper- och massaindustrin samarbetade ABB och akademiska partners med Södra Cell för att förbättra stabiliteten i massakvaliteten, med fokus på förklarbarhet och användarcentrerad design. "Genom EXPLAIN har Södra fått ytterligare möjligheter att tillämpa industriell AI," säger Andreas Darnell, Senior Utvecklingsingenjör OT, Södra Cell. "Projektet har tydliggjort behovet av att sätta människan i centrum för att skapa bästa möjliga förutsättningar för förtroende och robusthet. Detta har gett oss värdefulla metoder och verktyg för framtiden."

Nästa fas kommer att fokusera på att skala upp resultaten till ett bredare spann av industriella miljöer, förstärka effekten och möjliggöra mer effektiva datadrivna verksamheter inom processindustrin.

"Det är såklart en stor ära för våra forskningscenter att få detta erkännande," säger Georgios Demetriades, chef för ABB Corporate Research i Sverige. "Priset visar tydligt vilken skillnad vi kan uppnå genom att förena ledande teknik och forskning i ett nära samarbete med industrin. Vi har lyckats påvisa att AI kan vara både lättförståelig och användbar, vilket ger konkreta fördelar för en rad olika industrier."

Om EXPLAIN-projektet:

- EXPLAIN står för EXPlanatory interactive Artificial intelligence for INdustry.
- Projektperiod: 2022–2025, med 15 partnerorganisationer från Tyskland, Sverige och Nederländerna.
 - o Tyskland: ABB Corporate Research, Eraneos, LEAG, Universitetet i Hildesheim och Tekniska universitetet i Darmstadt.
 - o Sverige: ABB Corporate Research, Boliden, Södra, Umeå universitet, Linköpings universitet och Viking Analytics.
 - o Nederländerna: Delft University of Technology, MEK, Prodrive Technologies och Signify.
- Resultat: Nya metoder för förklarbar AI (XAI), branschtestade prototyper, över 70 vetenskapliga publikationer samt en offentlig guidebok för förklarbar AI inom processindustrin.

EXPLAIN-projektet har fått ekonomiskt stöd och vägledning från nationella myndigheter i alla tre deltagande länder:

- Tyskland: Federal Ministry of Research, Technology and Space (BMFTR; 01IS22030)
- Sverige: Vinnova (2021-04336)
- Nederländerna: Netherlands Enterprise Agency (RVO; AI2212001)

ABB uppmärksammar detta stöd som, tillsammans med ITEA-ramverket, har möjliggjort detta internationella samarbete.

ITEA (Information Technology for European Advancement) är ett av EUREKAs europeiska klusterprogram för mjukvaruinnovation och digitalisering. Målet är att stärka Europas konkurrenskraft inom digitalisering genom samarbetsprojekt mellan företag, forskningsinstitut och universitet. Varje år delar ITEA ut Awards of Excellence till ett fåtal projekt som har visat banbrytande resultat inom innovation, affärsvärde och standardisering.

ABB är globalt ledande inom teknik för elektrifiering och automation och möjliggör en mer hållbar och resurseffektiv framtid. Genom att kombinera sin expertis inom ingenjörskunnande och digitalisering hjälper ABB industrier att prestera på en konstant hög nivå, samtidigt som de blir mer effektiva, produktiva och hållbara och kan öka sin konkurrenskraft. På ABB kallar vi detta för "Engineered to Outrun". Företaget har över 140 års historia och cirka 110 000 medarbetare över hela världen. ABB:s aktier är noterade på SIX Swiss Exchange (ABBN) och Nasdaq Stockholm (ABB). www.abb.com

Att notera: Detta är en svensk översättning av ABB:s engelska pressmeddelande daterat 17 september 2025, vilket kan läsas i sin helhet på abb.com/news. Om tolkningsfrågor uppstår gäller det engelska pressmeddelandet.

—

För mer information, kontakta:

ABB Sverige
Christine Gunnarsson, presschef
+46 72 461 20 00
press@se.abb.com